

Svatodušní novéna

Od pátku, po slavnosti Nanebevstoupení Páně, se celá církev po devět dní modlí o nové vylití Ducha svatého. Poprvé se takto před letnicemi modlili Ježíšovi učedníci spolu se ženami, s Ježíšovou Matkou Marií a s Ježíšovými příbuznými (srov. Sk 1,14). Přizvěme tedy i Pannu Marii, aby se modlila s námi o nové letnice v našem životě a v životě církve. Nejlépe by bylo, kdybychom se mohli tyto dny scházet na modlitbu v nějakém společenství nebo ve vlastní rodině.

Pokud si nejsme schopni najít tyto dny více času na modlitbu, pomodleme se každý den alespoň svatodušní hymnus *Veni Creator Spiritus* (Přijď, Tvůrce Duchu svatý), nebo sekvenci *Veni sancte Spiritus* (Přijď, ó Duchu přesvatý), popř. každý den přidejme ke své osobní modlitbě desátek růžence s vloženým tajemstvím „který Ducha svatého seslal“ nebo v rozšíření tohoto tajemství, které najdete na konci novény.

1. den: Touha po Bohu

V poslední, hlavní den svátků Ježíš stál v chrámě a hlasitě zvolal: "Kdo žízní, ať přijde ke mně a pije, ten, kdo ve mně věří. Jak říká Písmo, potečou proudy vod z jeho nitra." To řekl o Duchu, jehož měli dostat ti, kdo v něho uvěřili. Dosud totiž Duch nebyl dán, protože Ježíš nebyl ještě oslaven. (Jan 7,37-39)

Jedním z předpokladů přijetí daru Ducha svatého je touha, žízeň po Bohu, po jeho lásce, pokoji a radosti, touha po božském životě v nás. Tato vnitřní žízeň je v nás vyvolána skrytým působením Ducha svatého, který nás skrže ni zve k větší otevřenosti pro Boží působení v našich srdcích. Je to odlesk touhy, kterou Bůh touží po člověku a jeho lásce, dříve než si člověk uvědomí svoji touhu po Bohu.

Chválím Tě, Pane, za dar touhy a děkuji Ti za žízeň po životě, po lásce, pokoji a štěstí, za žízeň po Bohu. Děkuji Ti, Pane, za tvoji touhu po mně. Prosím Tě za odpuštění, že jsem touhy svého srdce v sobě zašlapal a chtěl je naplnit mimo Tebe. Prosím Tě o pravou žízeň po Bohu, po Duchu svatém.

2. den: Ježíš Kristus

Ježíš ji na to řekl: "Kdybys znala Boží dar a věděla, kdo ti říká: ‚Dej mi napít‘, spíše bys prosila ty jeho, aby ti dal živou vodu ... Každý, kdo se napije této vody, bude zase žíznit. Kdo se však napije vody, kterou mu já dám, nebude žíznit navěky, ale voda, kterou mu dám já, stane se v něm pramenem vody tryskající do života věčného." (Jan 4,10.13-14)

Ježíš Kristus je ten, který v nás otevírá pramen živé vody. Setkání s ním se stává okamžikem, který mění náš život. V Ježíši poznáváme Boha jako toho, který se dá nalézt, toho, který napřed hledá nás, přichází k nám, abychom my mohli přijít k Bohu. On stojí u dveří našeho srdce a čeká, až mu otevřeme (srov. Zj 3,20), aby nás mohl obdarovat svou láskou, Duchem svatým. Je třeba znovu objevit Krista, přijít k němu a otevřít své srdce jeho lásce. Jestliže chci, aby se Ježíš stal skutečně Pánem mého života, nemůže mým pánem být něco jiného, ani já sám. Tou nejčastější překážkou v působení Ducha svatého v nás je, že se nezřekneme sebe sama ve prospěch Krista, že nedovolíme Pánu Ježíši, aby se v našem životě ujal své vlády.

Chválím Tě, Pane, a děkuji Ti za to, že mě hledáš a toužíš po mně, čekáš na mě, přicházíš ke mně a přitom se těšíš, až já přijdu k Tobě. Děkuji Ti za vše, cos pro mě v životě vykonal. Odprošuji Tě za vzpoury svého života, za slepotu, hluchotu a zatvrzelost svého srdce. Otvírám Ti své srdce, důvěřuji Ti a přijímám Tě jako svého Pána.

3. den: Dar Ducha a ovoce Ducha

Ovocem Ducha je láska, radost, pokoj, shovívavost, vlídnost, dobrota, věrnost, tichost, zdrženlivost. Proti takovým věcem se nestaví žádný zákon. (Gal 5,22-23)

Pán Ježíš slíbil dar Ducha svatého všem, kteří v něho uvěří. Také my jsme přijali dar Ducha svatého ve křtu, při biřmování, přijímáme ho v ostatních svátostech a když se s vírou modlíme nebo čteme Písmo svaté. Je to veliký dar, ve kterém je pro nás zahrnuto vše ostatní. Duch svatý v nás miluje Boha i lidi, je zdrojem naší naděje i víry. Projevuje se v našem životě různými vlastnostmi, jak je popsal apoštol Pavel: láskou, radostí, pokojem, shovívavostí, vlídností, dobrotou, věrností, tichostí a zdrženlivostí. Tyto vlastnosti jsou neklamným znamením působení Ducha svatého. S darem Ducha svatého jsme přijali také plné odpuštění hříchů, smíření s Bohem a nový život, ve kterém jsme se stali Božími dětmi. On v nás uzdravuje vše nemocné a srovnává vše křivé. On v nás tvoří příbytek Nejsvětější Trojice a uvádí nás do vztahu ke všem božským osobám. Tvoří naši novou identitu. Tento Duch, kterého jsme již přijali, chce v nás stále rozmnožovat svoji přítomnost i působení.

Chválím Tě, Pane, a děkuji Ti za dar tvé lásky, za všechno, co jsi mi již v životě dal. Děkuji Ti za dar života, za dar křtu, za dar víry, za milost obrácení. Děkuji Ti za dar Ducha Posvětitel a Utěšitele, za dar Ducha lásky. Děkuji Ti za mnohotvárné působení Ducha svatého v mém životě. Prosím Tě za odpuštění své pýchy a soběstačnosti, ve které jsem často chtěl žít bez Tebe, podle svých představ a ze svých sil. Prosím Tě o milost Ducha svatého, který dává pravý život. Obnovuji svůj křestní slib, zříkám se všeho zla a volím si Tebe, jako svého jediného Pána a Spasitele.

4. den: Duch pravdy

Až přijde on, Duch pravdy, uvede vás do celé pravdy. On totiž nebude mluvit sám ze sebe, ale bude mluvit to, co uslyší, a oznámí vám, co má přijít. (Jan 16,13)

Přijetí Ducha svatého je úkon víry. Ježíš mluví o tom, že svět nemůže přijmout Ducha pravdy, protože ho nevidí a nezná (srov. Jan 14,17). Svět totiž nezná pravdu a brání se jí přijmout. Ani pro nás není vždy snadné se zcela otevřít pro Ducha pravdy, který nás chce uvést nejen do pravdy o Bohu a o světě, ale také do pravdy o nás samotných. Lidé se bojí pravdy, poněvadž bývá někdy nepříjemná. Ale to je jen jedna stránka pravdy, ona také osvobozuje. "Poznáte pravdu, a pravda vás osvobodí" (Jan 8,31), řekl Ježíš židům. A zásadní pravda o nás je, že jsme Bohem milováni, že nás Bůh stvořil jako krásné a lásky hodné, že nám odpouští a přijímá. Chceme-li přijmout Ducha pravdy, je třeba se ve víře otevřít novému pohledu na náš život, na nás samotné. V jménu Ježíšově se postavme proti lžím o nás, které nám řekli jiní lidé, proti představám, které máme o sobě a o svém životě, proti pochybnostem, které námi zmítají, proti vnitřní přetvářce a neupřímnosti. Toho všeho se zřekněme, abychom mohli přijmout Boží pohled na nás. Bůh chce, abychom byli sami sebou, on nás miluje a přijímá nás takové, jací jsme, a tím nás uschopňuje přijmout sebe, druhé i okolnosti našeho života.

Chválím Tě, Pane, a děkuji Ti za pravdu, do které mě svým Duchem uvádíš. Děkuji Ti za pravé poznání smyslu života, životních hodnot, za rozlišení pravdy a lži, dobra a zla. A hlavně Ti děkuji za to, že se smím poznávat takový, jaký jsem ve tvých očích. Odprošuji Tě za chvíle, kdy jsem se bránil pravdivému pohledu na život a na sebe, kdy jsem raději naslouchal lžím a polopravdám o sobě. Prosím Tě, Pane, abys mi dal odvahu k pravdě, ať je jakákoliv, a abys mi dal odvahu se postavit proti vší polopravdě a lži ve svém životě, ať už o mně či o druhých. Prosím Tě o lásku k pravdě.

5. den: Usvědčování z hříchů a odpuštění

A on, až přijde, usvědčí svět ze hříchu, ze spravedlnosti a ze soudu. Hřích je v tom, že ve mně nevěří. (Jan 16,8-9)

Přijmout Ducha svatého a nechat ho v sobě působit znamená také rozejít se s hříchem, s hříšnými postoji a nechat se z hříchu usvědčovat. Náš největší hřích však není většinou nějaký skutek, ale

naš život žitý fakticky bez Boha. Je to naše pýcha, ve které se řídíme pouze svou vůlí, žijeme ze své síly, podle svých představ a ve středu svého života máme svoje já, kolem kterého se točí naše zájmy. Duch svatý, který chce přijít v plnosti do našeho života, nás usvědčuje z této sebestřednosti, samolibosti a pýchy, již se projevuje naše faktická nevěra. Život v dobrovolné závislosti na Bohu není snadný, ale je krásný. Každý z nás se musí rozhodnout a denně rozhodovat, kdo bude ve středu jeho života, jestli on sám, nebo Bůh, který dává svou milost pokorným a Ducha svatého těm, kdo ho poslouchají (srov. Sk 5,32).

Chválím tě, Pane, za to, žes přišel, abys nás vykoupil a vynesl na světlo věci skryté, abychom více nechodili v temnotě. Děkuji Ti za dar poznání vlastní hříšnosti a ubohosti, samolibosti, pýchy a nevěry. Děkuji Ti za dar odpuštění. Odprošuji Tě za svou neochotu přiznávat svůj hřích, nechat se usvědčovat z hříchu a měnit životní postoje. Prosím Tě o Ducha svatého, který usvědčuje i odpouští, o Ducha proseb o smilování, o Ducha pravého pokání.

6. den: Svoboda

Ten Pán je však Duch; a kde je Duch Páně, tam je svoboda. (2 Kor 3,17)

To, co nás v životě nejvíce zotročuje, je hřích, satan a strach ze smrti. V tom všem však můžeme zakusit osvobození skrze víru v Ježíše Krista. Není však snadné si tuto svobodu uchovat a plně v ní žít. V konkrétním životě na sobě zakoušíme, kolik věcí nás vnitřně poutá, na čem jsme závislí, co nás ovlivňuje. Záleží na nás, chceme-li žít v plné svobodě dětí Božích, nebo se necháme zotročovat. Duch svatý v nás nepůsobí proti naší vůli a čeká na naši svobodnou poslušnost, oddanost a spolupráci. Je třeba se nechat Duchem svatým uvádět do plné svobody Božích dětí. Celý život se učíme poslouchat v nejobyčejnějších věcech, v plnění přikázání, v žití stavovských povinností, v poslušnosti a úctě k druhému člověku a ve zřikání se svého názoru a pohledu, v přijetí událostí, které nemůžeme změnit. Tím vším vrůstáme do plné svobody Ježíšovy, svobody pro Otcovu vůli a pro vedení Duchem svatým.

Chválím Tě, Pane, za to, žes mě osvobodil od hříchu, od satana a od smrti. Děkuji Ti za svobodu, ve které se nemusím bát, děkuji za rozvázání všech vnitřních i vnějších pout. Odprošuji Tě za to, že jsem se častokrát nechal dobrovolně fascinovat a spoutávat tím, co k Tobě nevede, že jsem se nechtěl vymanit z vazeb, vztahů a závislostí, které mě zotročovali, že jsem v sobě choval staré bolesti a zranění, které mě ochromovaly. Odpuť mi, prosím, moji neposlušnost. Prosím Tě o Ducha svatého k vnitřnímu osvobození, vymanění z vnitřních závislostí a urovnání celého vnitřního života. Prosím Tě o schopnost nechat se Bohem vést.

7. den: Abba, Otče!

Neboť všichni, kdo se dávají vést Božím Duchem, jsou Boží synové. Nedostali jste přece ducha otroctví, že byste museli zase žít ve strachu. Dostali jste však ducha těch, kdo byli přijati za vlastní, a proto můžete volat: "Abba, Otče!" (Řím 8,14-15)

Písmo svaté nám zprostředkovává svědectví o Ježíšově jedinečném vztahu k Otci, který byl nejdůvěrněji vyjádřen jediným slovem: Abba. V tomto slově bylo zahrnuto celé jeho poslání a celý jeho život. Toto Abba v aramejštině, mateřské řeči Ježíšově, znamená zdobnělé důvěrné oslovení otce - naše "tatínku". V Duchu svatém se podílíme na této Ježíšově modlitbě a na jeho lidské zkušenosti synovství. Sami bychom se nikdy nemohli odvážit přivlastnit si ve svém vztahu k Bohu toto Abba, kdyby nás k tomu sám Ježíš nevyzval a kdyby nás k tomu nevedl Duch svatý. Je to privilegium nás křesťanů, že smíme k Bohu přicházet v této důvěryplné, dětiné atmosféře. Ježíš nás tím uvádí do svého vztahu k Otci a my smíme na sobě zažívat a prociťovat tutéž Otcovu blízkost jako on. V této blízkosti spočívá také zvláštní účinnost naší modlitby. Duch svatý nás v modlitbě uvádí do zcela důvěrné lásky k Otci, a tím boří všechnu nedůvěru, ničící chlad a odtažitost, dává nám prožít radost Božího dítěte. Važme si tohoto privilegia a učme se naslouchat Duchu svatému, který se v nás takto modlí. Přidejme k tomu svůj hlas a svoje city, svoji lásku i oddanost.

Chválím Tě, Pane, za tvůj vztah k nebeskému Otci a děkuji Ti, žes nám ho odhalil, že nás přivedl

k Otci a učíš nás modlit se tak, jak ses modlil Ty. Děkuji Ti za Ducha synovství a za to, že smím Boha mít jako svého tatínka. Odpusť, Otče, moje životní postoje vzpoury a vzteku, kdy jsem se vnitřně stavěl proti Tobě a vyčítal Ti všechno možné. Prosím tě o Ducha synovství a o důvěrnost k Tobě, prosím o to, aby Duch svatý ve mně volal Abba, abych směl prožít, co to znamená být milovaným dítětem Božím.

8. den: Duch svatý se modlí v nás

Právě tak i Duch nám přichází na pomoc v naší slabosti. Vždyť ani nevíme, oč se máme vlastně modlit. A tu sám Duch se za nás přimlouvá vzdechy, které nelze vyjádřit, a Bůh, který zkoumá srdce, ví, co Duch žádá, a že jeho přimluva za křesťany je ve shodě s Boží vůlí. (Řím 8,26-27)

Jednou z velkých překážek v působení Ducha svatého v nás je naše neschopnost přijmout svoji slabost. Všichni jsme slabí, ale ne všichni si to umíme přiznat. Slabost považujeme za něco nepatřičného, odmítáme ji, a tím se uzavíráme Boží pomoci. Tvrdíme-li v životě s Bohem, že vše umíme, že se také umíme modlit, jak můžeme zakusit přítomnost Ducha svatého v naší modlitbě? Duch svatý nás povzbuzuje k modlitbě a postupně jako učitel modlitby nás krok za krokem učí modlit se. Ale nejen to, on se modlí v nás. Proto je třeba dávat Duchu svatému prostor v modlitbě, což není samozřejmé. Svou mnohomluvností či roztěkaností bráníme Duchu svatému, aby se v nás modlil. Trpíme přemírou ustavičného víru myšlenek, představ, fantazie, která je zamořena zbytečnými vjemy a obrazy. Proto se v nás Duch svatý těžko může projevit. Je třeba usilovat o tichost srdce, která je opakem rozptýlenosti, zvědavosti a upovídání. Musíme se učit přebývat v srdci, sestupovat do srdce, modlit se srdcem a žít v pokoji srdce. Dáme-li v modlitbě prostor Duchu svatému skrze ticho a naslouchání, on rozhoří naše srdce, upoutá naši pozornost na Krista a povede nás k tomu, abychom Ježíše oslavovali. Vede nás k důvěře a ke chvále, díky které překonáváme své slabosti a zotročení a můžeme zažít uzdravení a očištění. Duch svatý nás v modlitbě vede k poznání Otcovy vůle a k vytrvalosti a věrnosti v modlitbě.

Chválím Tě, Pane, za Ducha svatého, který se v nás modlí, který nás vede k Otci, který zná Boží vůli a přimlouvá se za nás ve shodě s ní. Děkuji Ti za dar modlitby a za chvíle, kdy prožívám radost z Boha a touhu konat, co se Bohu líbí. Prosím Tě za odpuštění svého falešného sebevědomí, ve kterém jsem si myslel, že se umím modlit a že se to sám naučím. Promiň, že jsem častokrát neuposlechl Boží pozvání k modlitbě. Odpusť mou vzpouru, s níž jsem odmítal přijmout svoji slabost. Prosím Tě pomoz mi otevřít se Duchu svatému, aby se ve mně mohl modlit. Prosím Tě, Duchu svatý, přijď! Otvírám Ti své srdce.

9. den: Dary pro službu v církvi

Dary jsou sice rozmanité, ale je pouze jeden Duch. A jsou rozličné služby, ale je pouze jeden Pán. A jsou různé mimořádné síly, ale je pouze jeden Bůh. On to všechno ve všech působí. Ty projevy Ducha jsou však dány každému k tomu, aby mohl být užitečný. Jednomu totiž Duch dává dar moudrosti, jinému zas tentýž Duch poskytuje poznání, jinému se opět dostává víry od téhož Ducha, jiný zase má od téhož Ducha dar uzdravovat, jiný konat zázračné skutky, jiný promlouvat pod vlivem vnuknutí, jinému zase je dáno, aby dovedl rozeznávat, jakým duchem se co nese, jiný může mluvit rozličnými neznámými jazyky a jiný zase má dar, aby uměl vykládat, co tím jazykem bylo řečeno. To všechno působí jeden a týž Duch. On vhodně přiděluje každému zvlášť, jak chce. (1 Kor 12, 4-11)

Duch svatý nám dává zvláštní dary, kterými nás uschopňuje k něčemu, co nás přesahuje, co je nad naše lidské schopnosti. Tyto dary nemají za cíl naše posvěcení, jsou to dary pro službu ve společenství. Existuje mnoho těchto duchovních darů, kterými nás Duch svatý zahrnuje, aby stále oživoval svoji církev. Duch svatý tyto dary dává každému tak, jak chce. Tyto dary nejsou znamením svatosti nositele, ale svatosti Boží. Bůh je může udělit i hříšníkovi, který o ně prosí, a skrze něho pak konat svoje znamení. V tom je vidět Boží velikost a Boží zájem o spásu každého člověka, poněvadž Bůh tyto dary dává kvůli druhým, kvůli růstu církve, kvůli spáse světa. Dary Ducha svatého hrají důležitou roli v duchovním budování církevní obce, v rozvoji společenství, a je třeba jim dát v našem životě to místo, které jim patří. Předpokladem pro přijetí darů a pro jejich

správné užívání je pravidelný duchovní život ve společenství, oddanost Kristu, vzájemná jednota a opravdová láska. V církvi potřebujeme jeden druhého s jeho zvláštním obdarováním a službou. Církev potřebuje nás, lidi ochotné sloužit Bohu a druhým lidem, ale ochotné ne z vlastní síly a podle svých představ, ale z obdarování a pod vedením Ducha svatého.

Chválím Tě, Pane, za dary, které jsi dal lidem, za církve, kterou obdarováváš a ve které smím žít a v ní sloužit. Děkuji Ti za obdarování druhých a také za dary, které jsi dal mně. Odpusť, prosím, moji nevděčnost vůči Tobě, odpusť mi také to, že jsem nechtěl některé dary přijmout a že jsem nepřijímal obdarování lidí kolem sebe. Prosím také o to, abych byl ochotný sloužit v církvi v moci a síle Ducha svatého. Prosím Tě o dary Ducha svatého, které k této službě potřebuji.

Desátek slavného růžence k Duchu svatému

Modlitba růžence je velmi cenná. Proto je užitečné občas ji oživit jednoduchým rozšířením v duchu jednotlivých tajemství, abychom do těchto Božích tajemství vstoupili ještě hlouběji.

1. Ježíš, který Ducha svatého seslal.
2. Ježíš, kterého prosíme, aby svým Duchem posiloval naši víru, naději a lásku.
3. Ježíš, kterého prosíme o dar moudrosti, abychom rozpoznali pravé životní hodnoty.
4. Ježíš, kterého prosíme o dar rozumu, abychom pravdám Božím správně rozuměli.
5. Ježíš, kterého prosíme o dar rady, abychom se ve spleťtých životních situacích správně rozhodovali.
6. Ježíš, kterého prosíme o dar síly, abychom měli odvahu vykonat to, co po nás Bůh žádá.
7. Ježíš, kterého prosíme o dar poznání, aby nás stvořené věci vedly k poznání jejich stvořitele, našeho nejvyššího Pána.
8. Ježíš, kterého prosíme o dar zbožnosti, abychom se modlili rádi, upřímně a s důvěrou.
9. Ježíš, kterého prosíme o dar bázně Boží, abychom si vážili víry a milosti posvěcující a nebáli se ničeho, kromě hříchu.
10. Ježíš, o němž chceme v síle Ducha svatého vydávat svědectví